

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2019 00402**

(22) Data de depozit: **02/07/2019**

(41) Data publicării cererii:
30/01/2020 BOPI nr. **1/2020**

(71) Solicitant:
• UNIVERSITATEA "TRANSILVANIA" DIN
BRAŞOV, BD. EROILOA NR.29, BRAŞOV,
BV, RO

(72) Inventatorii:
• CIOARĂ GHEORGHE ROMEO,
STR. ZIZINULUI NR. 20, BL. 35, SC. C,
AP. 40, BRAŞOV, BV, RO

(54) **MAŞINĂ DE FREZAT DANTURĂ CILINDRICĂ CU DIRECTOARE ÎN ARC DE CERC, CU COMANDĂ NUMERICĂ (3)**

(57) Rezumat:

Invenția se referă la o mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică. Mașina conform inventiei este compusă dintr-un lanț cinematic de avans circular care antrenează o piesă (1) de prelucrat simultan în mișcare de rotație și în mișcare de translație, prin intermediul unui lanț cinematic de avans longitudinal, cele două lanțuri cinematice antrenate de la un același motor (24) electric, comandat numeric, și având legătură cinematică rigidă cu raport de transmitere reglabil printr-un mecanism (B) cu roți de schimb, formând împreună un lanț cinematic de rulare, și la care, prin intermediul unui lanț cinematic, de divizare discretă, comandat numeric, asigură în timpul fiecărei faze de revenire a piesei (1) în poziția inițială o mișcare de translație suplimentară a piesei (1), de divizare, în vederea prelucrării unui nou gol al danturii, prelucrarea fiind efectuată cu ajutorul unei scule (2) de tip cap de frezat cu dinți frontalii dispuși în arc de cerc, antrenată de un arbore (3) principal, utilizând principiul rostogolirii unei piese (1) de prelucrat peste cremaliera fixă.

Revendicări: 5

Figuri: 5

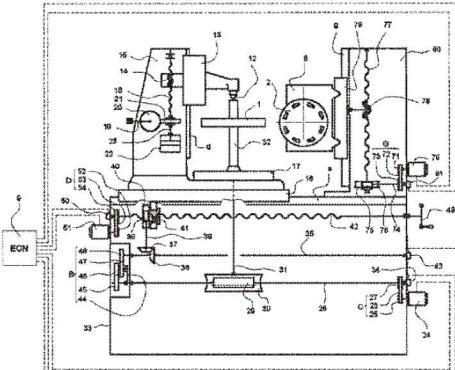
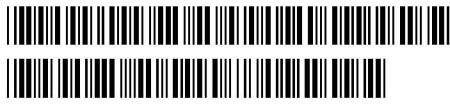

Fig. 2

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozitivelor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

Mr. juriu BPI 07/06/2019

FICIUL DE STAT PENTRU INVENȚII ȘI MĂRCI
Cerere de brevet de invenție
Nr. a 2019 00402
Data depozit 02 -07 - 2019

58

Mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică

Invenția se referă la o mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, cu divizare discretă, prin prelucrare cu cap de frezat cu dinți frontalii dispuși în arc de cerc.

Este cunoscută, prin documentul RO 125758, o mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, având structură mecanică și utilizând ca sculă un cap de frezat cu dinți frontalii dispuși în arc de cerc, directoarea danturii obținându-se prin copiere, iar generatoarea dinților fiind generată cinematic prin rulare.

Dezavantajele mașinii de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu structură mecanică, constau în aceea că prezintă o structură cinematică complexă și adaptabilitate relativ redusă la schimbarea tipului de piesă prelucrată, timpii necesari pentru reglarea mașinii pentru a prelucra o roată dințată având alt număr de dinți și/sau alt modul decât precedenta prelucrată fiind mari.

Problema tehnică pe care o rezolvă invenția este de a realiza o mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, semiautomată, specializată, fără avans în lungul directoarei danturii, cu legătură cinematică rigidă între lanțurile cinematice de avans circular și de avans longitudinal al piesei de prelucrat, cele două formând împreună lanțul cinematic de rulare, reglarea raportului dintre mișările de ieșire ale acestora realizându-se prin roți de schimb, cu lanț cinematic de divizare discretă comandat numeric inclus în structura cinematică a mașinii.

Soluția la această problemă o reprezintă realizarea unei mașini de frezat roți dințate cu directoare în arc de cerc, care antrenează piesa de prelucrat simultan în mișcare de rotație, prin intermediul unui lanț cinematic de avans circular al piesei, și în mișcare de translație, prin intermediul unui lanț cinematic de avans longitudinal, cele două lanțuri cinematice – antrenate de la un același motor electric comandat numeric și având legătură cinematică rigidă cu raport de transmitere reglabil prin mecanism cu roți de schimb – formând împreună lanțul cinematic de rulare, și la care prin intermediul unui lanț cinematic de divizare discretă, comandat numeric, asigură în timpul fiecărei faze de revenire a piesei în poziția inițială o mișcare de translație suplimentară a piesei, de divizare, în vederea prelucrării unui nou gol al danturii, prelucrarea fiind efectuată cu ajutorul unei scule de tip cap de frezat cu dinți frontalii dispuși în arc de cerc, antrenată de un arbore principal, utilizând principiul rostogolirii unei piese de prelucrat peste cremaliera fixă.

Mașina de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, înlătură dezavantajele menționate prin aceea că, pentru prelucrarea oricărei roți dințate cilindrice cu dantură cu directoare în arc de cerc întreg ciclul cinematic de prelucrare a danturii unei piese se realizează în mod automat, inclusiv divizarea discretă necesară în vederea prelucrării tuturor golurilor danturii, valorile instantanee ale avansurilor circular și de divizare realizate de piesă, pentru orice valoare a numărului de dinți și/sau modul, fiind calculate și comandate de către echipamentul de comandă numerică.

Mașina de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, face posibilă prelucrarea de danturi cilindrice cu directoare în arc de cerc, prin generare cinematică a generatoarei danturii utilizând principiul rulării prin rostogolire cu cremalieră fixă și prelucrare gol cu gol prin divizare discretă, utilizând scule de tip cap de frezat cu dinți frontalii dispuși în lungul unui cerc egal ca rază cu raza medie a golului danturii, lanțurile cinematice de rulare și de divizare ale piesei fiind independente și comandate numeric.

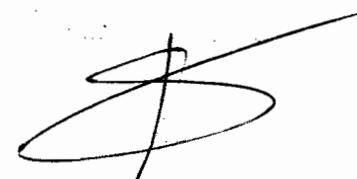
Invenția prezintă următoarele avantaje:

- structură cinematică simplificată;
- productivitate sporită;
- flexibilitate crescută.

Se prezintă în continuare un exemplu de realizare a invenției, în legătură cu fig. 1...5 care reprezintă:

- fig. 1, roată dințată cilindrică cu directoare în arc de cerc, în vedere izometrică;
- fig. 2, schemă cinematică a unei mașini de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, cu lanț cinematic principal comandat numeric;
- fig. 3, vedere asupra unei mașini de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, cu lanț cinematic principal comandat numeric;
- fig. 4, schemă cinematică a unei mașini de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, cu lanț cinematic principal cu structură mecanică clasică;
- fig. 5, vedere asupra unei mașini de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, cu lanț cinematic principal cu structură mecanică clasică.

Roata dințată cilindrică 1 cu directoare în arc de cerc are flancurile antiomoloage a și b ale oricărui dintă c al danturii în arc de cerc de raze diferite, dar egale cu razele corespondente de dispunere a dinților capului de frezat cu care se face prelucrarea. Pe direcție normală la directoarea danturii lățimea golurilor este constantă, iar grosimea dintelui este variabilă.

Mașina de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, are în structură un lanț cinematic principal pentru antrenare în mișcare de rotație a unei scule 2, un lanț cinematic pentru avans circular al piesei, un lanț cinematic pentru avans longitudinal al piesei 1 de prelucrat, un lanț cinematic de divizare, activ doar în afara ciclului de prelucrare a unui gol al danturii piesei 1 de prelucrat, un lanț cinematic pentru avans transversal executat de scula 2, de poziționare și de apropiere-depărtare, activ în vederea efectuării divizării și revenirii piesei 1 în poziția inițială, și un lanț cinematic auxiliar de reglare a poziției în plan vertical a axei orizontale a unui arbore 3 principal, port-sculă, toate comandate numeric. Lanțurile cinematice pentru avans circular și pentru avans longitudinal al piesei 1 sunt cu legătură cinematică rigidă și sunt antrenate de la un același motor electric și formează împreună lanțul cinematic de rulare. În afara timpilor de prelucrare, lanțul cinematic de rulare contribuie la realizarea mișcării de divizare a piesei 1 de prelucrat asigurând rotirea piesei 1 cu un pas sau cu un multiplu de pași în vederea prelucrării unui nou gol, lanțul cinematic de divizare comandat numeric anulând mișcarea de translație efectuată de piesa 1 sub acțiunea lanțului cinematic de avans longitudinal, lanț cinematic care este parte a lanțului cinematic de rulare. În vederea efectuării operației de divizare lanțurile cinematice de rulare și de divizare pot avea acțiune simultană sau succesivă.

Începerea prelucrării unui gol al piesei 1 se poate face prin rulare în același sens pornind de fiecare dată dintr-o aceeași poziție inițială a piesei 1 de prelucrat sau se poate face prin rulare în sensuri diferite pornind alternativ din cele două poziții inițiale posibile, simetrice în raport cu planul vertical care conține axa sculei 2. Fiind reglată adevarat distanța dintre axa piesei 1 de prelucrat și planul frontal al sculei 2 asociat dreptei de referință al cremalierei fixe, precum și poziția reciprocă dorită între axa piesei 1 și axa sculei 2, o poziție inițială corespunde acelei poziții a axei piesei 1 de prelucrat care determină ca diametrul exterior al piesei 1 de prelucrat să se plaseze față de urma muchiilor tăietoare ale dinților sculei 2 la o distanță minimă de siguranță, spre exteriorul sculei 2 sau spre axa acesteia, după caz.

Lanțul cinematic principal, comandat numeric, este compus dintr-un motor electric de antrenare 4, o transmisie A cu curea dințată, formată dintr-o roată de curea 5, dințată, antrenoare, o curea dințată 6 și o roată de curea 7, dințată, antrenată, și arborele 3, principal, cu axă orizontală perpendiculară pe direcția avansului longitudinal al piesei 1, pe care se fixează și care antrenează în mișcare de rotație scula 2, aceasta fiind un cap de frezat cu dinți frontalii dispuși echunghiular de-a lungul unui cerc. Arborele 3, principal, este lărgărit într-o sanie transversală 8. Motorul electric 4, comandat de către un echipament de comandă

numerică **9**, este unul cu turație reglabilă. Un traductor **10**, de rotație, are rolul de a indica în timp real echipamentului de comandă numerică **9** turația arborelui **3**, deci a sculei **2**, și implicit dacă și în ce măsură comanda primită de motorul electric **4** a fost executată. Traductorul **10**, de rotație, este antrenat în mișcare de rotație de arborele **3**, fie direct, fie printr-o transmisie cu curea dințată, nefigurată, cu raport de transmitere multiplicator, pentru creșterea sensibilității citirii poziției unghiulare a arborelui **3**, principal.

Mașina de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, poate avea lanțul cinematic principal antrenat de la un motor electric **11**, posibil asincron cu rotor în scurtcircuit, cu turație (cvasi)constantă, fără comandă numerică. În acest caz lanțul cinematic principal poate fi asistat numeric sau nu.

Pentru creșterea rigidității sistemului de fixare a piesei **1** de prelucrat, aceasta poate fi sprijinită și printr-un vârf conic **12** solidar cu o sanie **13**, cu care este solidară o piuliță **14**. Sanie **13** este translatabilă pe direcție verticală în lungul unor ghidaje **d** ale unui montant **15** solidar cu o sanie **16** pentru avans longitudinal, sanie care susține și față de care este lărgărit un platou **17**. Poziționarea în plan vertical a saniei **13** se face cu ajutorul unui șurub **18**, antrenat manual prin intermediul unui arbore **19** și a unui angrenaj cu axe intersectate sau încrucișate format din două roți dințate **20** și **21**, care formează, de exemplu, un angrenaj hipoid.

Eliberarea-fixarea rapidă a piesei **1** se asigură cu ajutorul unui motor hidraulic liniar **22**, a cărui tijă unilaterală **23**, parțial canelată, este solidară cu șurubul **18**, pe care îl translatează pe distanțe mici, antrenând odată cu acesta și piulița **14**, deci și sania **13**.

Antrenarea în mișcare de rotație a piesei **1** se face de la motorul electric **24**, comandat numeric, care antrenează atât lanțul cinematic de avans circular al piesei **1**, cât și lanțul cinematic de avans longitudinal, cele două lanțuri cinematice formând împreună lanțul cinematic de rulare. Între lanțul cinematic de avans circular și lanțul cinematic de avans longitudinal este legătura cinematică rigidă printr-un mecanism **B** cu roți de schimb, care permite reglarea raportului de transmitere de fiecare dată când urmează a se prelucra o dantură cu alt număr de dinți și/sau modul decât precedenta.

Lanțul cinematic de avans circular se compune din motorul electric **24**, o transmisie **C** cu curea dințată, formată dintr-o roată de curea **25**, dințată, antrenoare, o curea dințată **26** și o roată de curea **27**, dințată, antrenată, un arbore **28**, parțial canelat, cu axă orizontală paralelă cu direcția avansului longitudinal, un melc **29**, translatabil în lungul arborelui **28**, o roată melcată **30**, un arbore **31**, vertical, și platoul **17**, care antrenează piesa **1** de prelucrat direct sau prin intermediul unui arbore **32**. Melcul **29** și roata melcată **30** sunt permanent în angrenare și sunt

solidare la translație împreună cu sania **16** de avans longitudinal deplasabilă în lungul unor ghidaje e, orizontale, practicate sau aplicate pe un batiu **33**. Axa arborelui **3**, principal, și direcția ghidajelor e sunt obligatoriu perpendiculară una față de cealaltă. Pentru identificarea în timp real a poziției unghiulare a piesei **1** de prelucrat este prevăzut un traductor **34**, de rotație, antrenat în mișcare de arborele **28**, fie direct, fie printr-o transmisie cu curea dințată cu raport de transmitere multiplicator, nefigurată, pentru creșterea sensibilității citirii poziției unghiulare a arborelui **28**. Traductorul **34** indică în timp real echipamentului de comandă numerică **9** dacă și în ce măsură comanda primită de motorul electric **24** a fost executată și a condus la rotația dorită a platoului **17**, deci a rotației piesei **1**.

Lanțul cinematic de avans longitudinal, comandat numeric, se compune din motorul electric **24**, transmisia **C** cu curea dințată, arborele **28**, parțial canelat, mecanismul **B** cu roți de schimb, un arbore **35** cu axă orizontală paralelă cu axa arborelui **28**, un angrenaj cu axe intersectate sau încrucișate, după caz, de exemplu conic sau hipoid, format din roțile **36**, antrenoare, și **37**, antrenată, solidară cu un arbore **38** a cărui axă este cuprinsă într-un plan vertical perpendicular pe axa arborelui **35**, un angrenaj demultiplicator format dintr-un melc **39** și o roată melcată **40**, o piuliță **41**, un șurub **42** și sania **16** pentru avans longitudinal. Roata dințată **36** este translatabilă în lungul arborelui **35**. În timpul realizării avansului longitudinal șurubul **42** este fix, iar piulița **41**, solidară cu roata melcată **40**, este rotitoare și translatabilă. Pentru identificarea în timp real a poziției longitudinale a piesei **1**, de prelucrat, este prevăzut un traductor **43**, de rotație, antrenat în mișcare de arborele **35**, fie direct, fie printr-o transmisie cu curea dințată, nefigurată, cu raport de transmitere multiplicator, pentru creșterea sensibilității citirii poziției unghiulare a arborelui **35**. Traductorul **43** indică în timp real echipamentului de comandă numerică **9** dacă și în ce măsură comanda primită de motorul electric **24** a fost executată și a condus la translația dorită a saniei longitudinale **16**, deci a translației longitudinale a piesei **1** de prelucrat.

Mecanismul **B** cu roți de schimb, de preferat cu două rapoarte parțiale de transmitere, în sine cunoscut, este format de exemplu dintr-o liră **44**, din niște roți dințate cilindrice **45, 46, 47** și **48**, și un arbore intermediar nenumerotat.

În afara timpilor de prelucrare lanțul cinematic de avans longitudinal, comandat numeric, deplasează sania **16** pentru avans longitudinal pentru a o poziționa la distanța dorită față de planul frontal al sculei **2** asociat dreptei de referință al cremalierei fixe.

Este prevăzută și posibilitatea poziționării manuale a saniei **16** la o distanță dorită față de planul frontal al sculei **2** asociat dreptei de referință al cremalierei fixe prin antrenarea în

mișcare de rotație a șurubului **42** de la o roată de mână **49**. În timpul antrenării manuale șurubul **42** este rotitor și netranslatabil, iar piulița **41** este nerotitoare și translatabilă, aceasta antrenând sania **16**. Pentru identificarea în timp real a poziției saniei **16** este prevăzut un traductor **50**, de rotație, antrenat în mișcare de șurubul **42**, fie direct, fie printr-o transmisie cu curea dințată cu raport de transmitere multiplicator, nefigurată, pentru creșterea sensibilității citirii poziției unghiulare a șurubului **42**. Traductorul **50** indică mărimea rotației șurubului **42**, antrenat manual, și implicit a translației saniei **16**, asistând numeric această mișcare.

Mișcarea de divizare a piesei **1** de prelucrat se obține în urma unei mișcări de translație suplimentară a saniei **16**, mișcare simultană sau succesivă mișcării auxiliare de avans longitudinal necesară revenirii saniei **16** în poziția inițială în vederea prelucrării unui nou gol al danturii piesei **1**. Lanțul cinematic de divizare se compune dintr-un motor electric **51**, o transmisie **D** cu curea dințată, formată dintr-o roată de curea **52**, dințată, antrenoare, o curea dințată **53** și o roată de curea **54**, dințată, antrenată, șurubul **42**, piulița **41** și sania longitudinală **16**. În timpul realizării divizării, și numai ca urmare a acțiunii motorului electric **51**, șurubul **42** este rotitor, iar piulița **41**, solidară cu roata melcată **40**, este doar translatabilă. Dacă divizarea este ulterioră mișcării de retragere a saniei **16** în poziția sa inițială, atunci cursa saniei **16** trebuie să fie mai mare cu un pas al danturii piesei **1**, de prelucrat, cursă care se compensează în sens invers ca urmare a acțiunii lanțului cinematic de divizare, dar fără ca mișcarea de rotație a piesei **1** să fie activă.

Mișcarea de divizare poate fi simultană cu mișcarea de translație de revenire a saniei **16** longitudinală în poziția sa inițială, caz în care sunt rotitoare simultan atât șurubul **42**, cât și piulița **41**, aceasta din urmă fiind și translatabilă și antrenând sania **16**.

Pentru identificarea în timp real a poziției longitudinale a piesei **1**, de prelucrat, este prevăzut traductorul **50**, de rotație, antrenat în mișcare de șurubul **42**. Traductorul **50** indică în timp real echipamentului de comandă numerică **9** dacă și în ce măsură comanda primită de motorul electric **51** a fost executată.

Lanțul cinematic pentru avans transversal al sculei **2**, comandat numeric, este compus dintr-un motor electric **55**, o transmisie **E** cu curea dințată, formată dintr-o roată de curea **56**, dințată, antrenoare, o curea dințată **57** și o roată de curea **58**, dințată, antrenată, un arbore **59**, un șurub **60**, o piuliță **61**, solidară cu sania transversală **8**, un motor hidraulic liniar **62**, a cărui tijă **63** bilaterală este solidară cu arborele **59** și coaxială cu acesta, și un traductor de rotație **64**. Lungimea cursei motorului hidraulic liniar **62** este reglabilă. Arborele **59** și șurubul **60** sunt solidare, posibil formând chiar un același corp. Mișcarea de avans transversal este executată

de scula 2 este temporară și are dublu rol, de poziționare a planului de divizare al cremalierei de referință asociat sculei 2 astfel încât să fie tangent la cilindrul de rostogolire al danturii piesei de prelucrat 1, pe de o parte, și, după prelucrarea fiecărui gol al danturii piesei de prelucrat, de apropiere-departare față de piesa de prelucrat 1 pentru a facilita divizarea în vederea prelucrării unui nou gol. Pentru a poziționa adecvat scula 2 față de piesa 1 de prelucrat, motorul electric 55 antrenează, prin intermediul transmisiei E, în mișcare de rotație în sensul necesar arborele 59. Traductorul de rotație 64, aflat în legătură cinematică rigidă cu arborele 59, fie direct, fie printr-o transmisie F cu curea dințată, formată dintr-o roată de curea 65, dințată, antrenoare, o curea dințată 66 și o roată de curea 67, dințată, antrenată, indică permanent poziția transversală a sculei 2 și determină oprirea motorului electric 55 atunci când poziția sculei 2 devine cea corectă. Traductorul 64 indică în timp real echipamentului de comandă numerică 9 dacă și în ce măsură comanda primită de motorul electric 55 a fost executată.

Ca urmare a rotirii arborelui 59 sánia transversală 8 translatează în lungul unor ghidaje f față de o sanie verticală 68. Antrenarea în mișcare de rotație a arborelui 59 se poate face și manual, prin rotirea în sensul dorit a unei roți de mână 69 asamblată la extremitatea liberă a tijei 63 a motorului hidraulic liniar 62. Într-un astfel de caz prezența motorului electric 55 nu mai este necesară, dar se impune prezența traductorului de rotație 64, lanțul cinematic fiind unul asistat numeric. După prelucrarea completă a unui gol sánia transversală 8 se retrage cu o mărime cel puțin egală cu înălțimea danturii pentru a asigura condițiile divizării și revenirii saniei 16 pentru avans longitudinal în poziția inițială, după care sánia transversală 8 revine în poziția sa inițială, refăcând astfel condițiile necesare începerii prelucrării unui nou gol al danturii piesei de prelucrat 1. Această mișcare de apropiere-departare se poate realiza fie prin acțiunea motorului hidraulic liniar 62, fie prin acțiunea motorului electric 55 care va antrena în sensul dorit arborele 59.

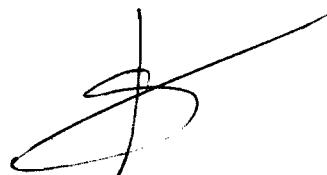
Lanțul cinematic auxiliar de avans vertical al sculei 1, comandat numeric, destinat poziționării axei arborelui 3, principal, în planul orizontal median al roții de prelucrat 1, sau în orice alt plan față de acesta, este compus dintr-un motor electric 70, comandat numeric, o transmisie G cu curea dințată, formată dintr-o roată de curea 71, dințată, antrenoare, o curea dințată 72 și o roată de curea 73, dințată, antrenată, un arbore 74, un angrenaj melc 75 – roată melcată 76, un șurub 77, orientat vertical paralel cu direcția avansului vertical al sculei 2, o piuliță 78 și o sanie verticală 79. Piulița 78 și sanie verticală 79 sunt solidare. Translația saniei verticale 79 se realizează în lungul unor ghidaje g practiceate pe un montant 80, vertical, fixat față de batiul 33. Pentru identificarea în timp real a poziției saniei verticale 79 este prevăzut

un traductor **81**, de rotație, antrenat în mișcare de arborele **74**, fie direct, fie printr-o transmisie cu curea dințată, nefigurată, cu raport de transmitere multiplicator, pentru creșterea sensibilității citirii poziției unghiulare a arborelui **74**. Traductorul **81** indică în timp real echipamentului de comandă numerică **9** dacă și în ce măsură comanda primită de motorul electric **70** a fost executată.

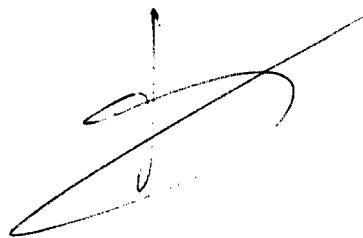
Motoarele electrice **4, 24, 51, 55 și 70**, precum și traductoarele **10, 34, 43, 50, 64 și 81**, de rotație, se conectează la echipamentul de comandă numerică **9**. Motoarele electrice **4, 24, 51, 55 și 70** primesc comenzi de execuție de la echipamentul de comandă numerică **9**, iar traductoarele **10, 34, 43, 50, 64 și 81**, de rotație, transmit informații către echipamentul de comandă numerică **9** referitoare la poziția elementului executor final al lanțului cinematic în cadrul cărora traductoarele respective sunt integrate.

În cazul în care mașina de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc are lanțul cinematic principal are structură mecanică clasică, acesta este compus din motorul electric de antrenare **11**, o transmisie **H** cu curele trapezoidale, formată dintr-o roată de curea **82**, antrenoare, una sau mai multe curele trapezoidale **83** și o roată de curea **84**, antrenată, un arbore **85**, un variator de turăție **86**, continuu sau discret de tip cutie de viteze, și un arbore **87**, principal, cu axă orizontală, pe care se fixează și care antrenează în mișcare de rotație scula **2**. Arborele **85**, variatorul de turăție **86** și arborele **87**, principal, se amplasează în sanie transversală **8**. Echiparea mașinii cu motor electric **11** de antrenare fără comandă numerică, dar cu variator de turăție **86**, se justifică atunci când frecvența reglării mișcării principale este redusă. Lanțul cinematic principal cu structură mecanică clasică, antrenat de la un motor electric **11**, poate fi asistat numeric dacă arborele **87**, principal, antrenează direct sau printr-o transmisie fără patinare, de exemplu cu curea dințată, nefigurată, un traductor de rotație, nefigurat, care să transmită în timp real echipamentului de comandă numerică **9** valoarea instantanea a turăției arborelui **87**, principal.

Referințe bibliografice

RO 125758

Revendicări

1. Mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, prin frezare cu o sculă (2) cu dinți frontalii dispuși echieuangular de-a lungul unui cerc, asamblată cu un arbore principal (3 sau 87, după caz), care utilizează pentru obținerea generatoarei dinților danturii principiul rulării prin rostogolire cu cremalieră fixă și prelucrare gol cu gol prin divizare discretă, caracterizată prin aceea că, structura sa cinematică este compusă dintr-un lanț cinematic principal pentru antrenarea unui arbore principal (3 sau 87, după caz), un lanț cinematic de rulare, comandat numeric, care cuprinde lanțul cinematic pentru avans circular al piesei (1) de prelucrat și lanțul cinematic pentru avans longitudinal al piesei (1), cu legătură cinematică rigidă între cele două lanțuri cinematice și cu raport de transfer reglabil printr-un mecanism (B) cu roți de schimb, un lanț cinematic, comandat numeric, pentru divizare discretă, un lanț cinematic, comandat numeric, pentru avans transversal al sculei (2) cu care se face prelucrarea, de poziționare și de apropiere-departare, activ în vederea efectuării divizării și revenirii piesei (1) în poziția inițială, și un lanț cinematic auxiliar, comandat numeric, pentru reglarea poziției în plan vertical a axei arborelui principal (3 sau 87, după caz).

2. Mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, conform revendicării 1, caracterizată prin aceea că, mișcarea de rostogolire a piesei (1) de prelucrat peste cremaliera de referință, fixă, asociată sculei (2) cu care se face prelucrarea, se obține ca urmare a acțiunii a două lanțuri cinematice care formează împreună lanțul cinematic de rulare, cu legătură cinematică rigidă între ele printr-un mecanism (B) cu roți de schimb și antrenate de la un același motor electric (24), comandat numeric, unul de avans circular al piesei (1) de prelucrat, compus dintr-un motor electric (24), comandat numeric de la un echipament de comandă numerică (9), o transmisie (C) cu curea dințată, un arbore (28) parțial canelat, cu axă orizontală paralelă cu direcția avansului longitudinal, un melc (29), translatabil în lungul arborelui (28), o roată melcată (30), un arbore (31), vertical, și un platou (17), care antrenează piesa (1) de prelucrat direct sau prin intermediul unui arbore (32), și unul de avans longitudinal pentru antrenarea tot a piesei (1) de prelucrat, compus din motorul electric (24), transmisia (C) cu curea dințată, arborele (28) parțial canelat, un mecanism (B) cu roți de schimb, un arbore (35) cu axă orizontală paralelă cu axa arborelui (28), un angrenaj cu axe intersectante sau încrucișate, după caz, de exemplu conic sau hipoid, format din roțile (36), antrenoare și translatabilă în lungul arborelui (35), și (37), antrenată, solidară cu un arbore (38) a cărui axă este cuprinsă într-un plan vertical perpendicular pe axa

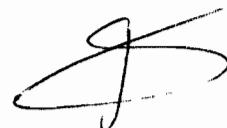

arborelui (35), un angrenaj demultiplicator format dintr-un melc (39) și o roată melcată (40), o piuliță (41), un șurub (42) și o sanie (16) pentru avans longitudinal care susține și lăgăruiește platoul (17).

3. Mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, conform revendicării 1, caracterizată prin aceea că, mișcarea de divizare a piesei (1) cu un dintă sau cu un multiplu de dinți în vederea prelucrării unui nou gol al danturii se realizează în afara timpului de prelucrare a danturii, ulterior prelucrării golului anterior și înainte de prelucrarea golului ulterior, prin acțiune corelată, simultană sau succesivă, a lanțului cinematic de avans circular al piesei (1) de prelucrat, care asigură rotirea suplimentară în sensul dorit cu un dintă sau un multiplu de dinți a piesei (1) de prelucrat, și a lanțului cinematic de divizare, compus dintr-un motor electric (51), comandat numeric, o transmisie (D) cu curea dințată, un șurub (42), o piuliță (41) și o sanie longitudinală (16), care compensează translația piesei (1) de prelucrat realizată ca urmare a deplasării saniei longitudinale (16), proporțională cu rotirea suplimentară a piesei (1) de prelucrat, rezultată ca urmare a acțiunii lanțului cinematic de avans longitudinal aflat în legătură cinematică rigidă cu lanțul cinematic de avans circular al piesei (1) de prelucrat și care formează împreună lanțul cinematic de rulare antrenat de la un singur motor electric (51), comandat numeric.

4. Mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, conform revendicării 1, caracterizată prin aceea că, lanțurile cinematice comandate numeric sunt echipate cu traductoare de rotație, un traductor (10), antrenat de un arbore (3), principal, deservește lanțul cinematic principal comandat numeric, un traductor (34), antrenat de un arbore (28), deservește lanțul cinematic pentru avans circular al piesei (1) de prelucrat, un traductor (43), antrenat de un arbore (35), deservește lanțul cinematic de avans longitudinal al piesei (1) de prelucrat, un traductor (50), antrenat de un șurub (42), deservește lanțul cinematic de divizare cu un dintă sau cu un multiplu de dinți în vederea prelucrării unui nou gol al danturii piesei (1) de prelucrat, un traductor (64), aflat în legătură cinematică rigidă printr-o transmisie (F) cu un arbore (59), deservește lanțul cinematic pentru avans transversal al sculei (2), și un traductor (81), antrenat de un arbore (74), deservește lanțul cinematic auxiliar de avans vertical al sculei (1), toate indicând în timp real unui echipament de comandă numerică (9) dacă și în ce măsură comenziile primite de către motoarele electrice antrenoare ale respectivelor lanțuri cinematice au fost executate.

5. Mașină de frezat dantură cilindrică cu directoare în arc de cerc, cu comandă numerică, conform revendicării 1, caracterizată prin aceea că, lanțurile cinematice antrenate

manual pentru a efectua mișcări de poziționare la începutul ciclului de lucru sunt echipate cu traductoare de rotație, un traductor (50), antrenat de șurubul (42), fie direct, fie printr-o transmisie cu curea dințată, nefigurată, cu raport de transmitere multiplicator, care asistă numeric mișcarea de avans longitudinal antrenată manual, și un traductor (64), aflat în legătură cinematică rigidă printr-o transmisie (F) cu arborele (59), care asistă numeric mișcarea de avans transversal antrenată manual a sculei (2).

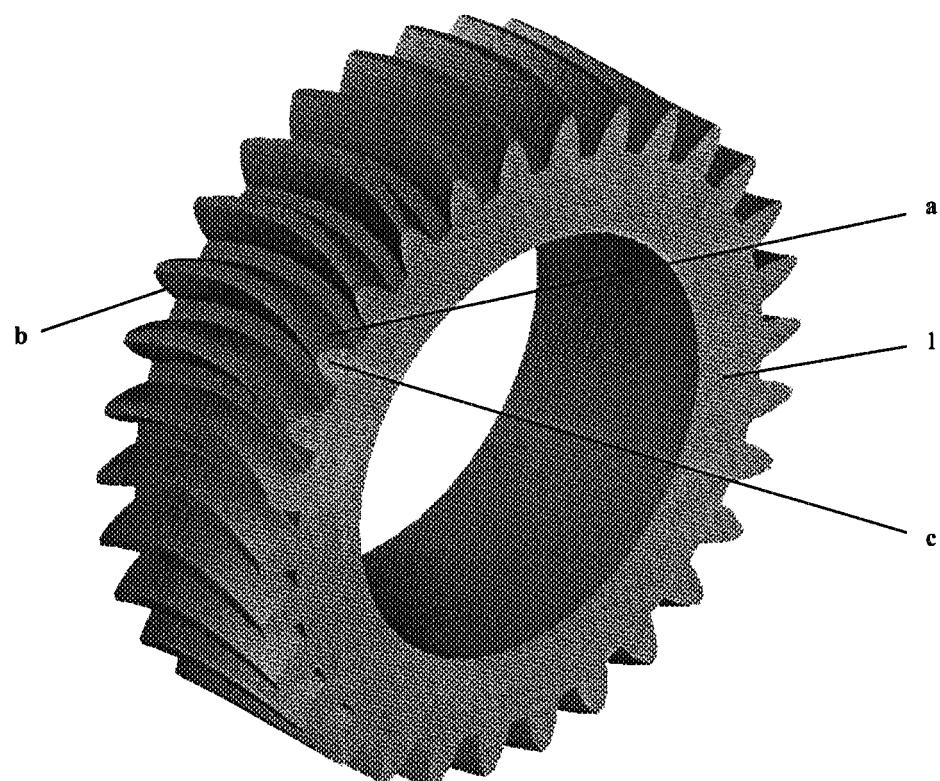

Fig. 1

A handwritten signature in black ink, appearing to read "J. H. S." or a similar variation.

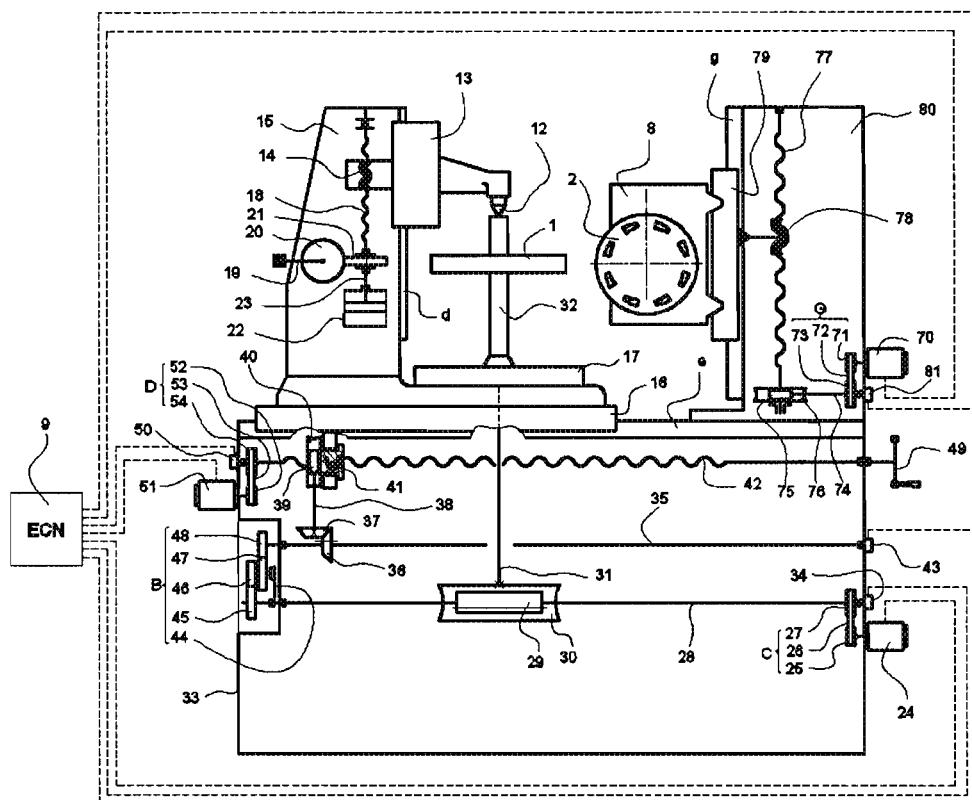

Fig. 2

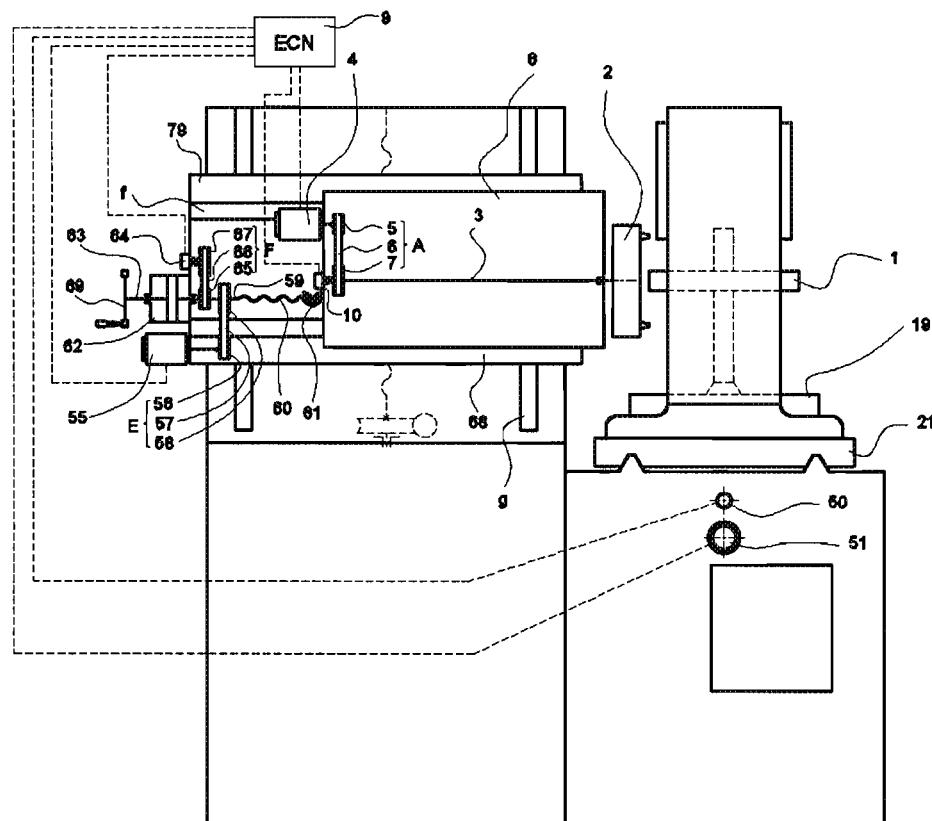

Fig. 3

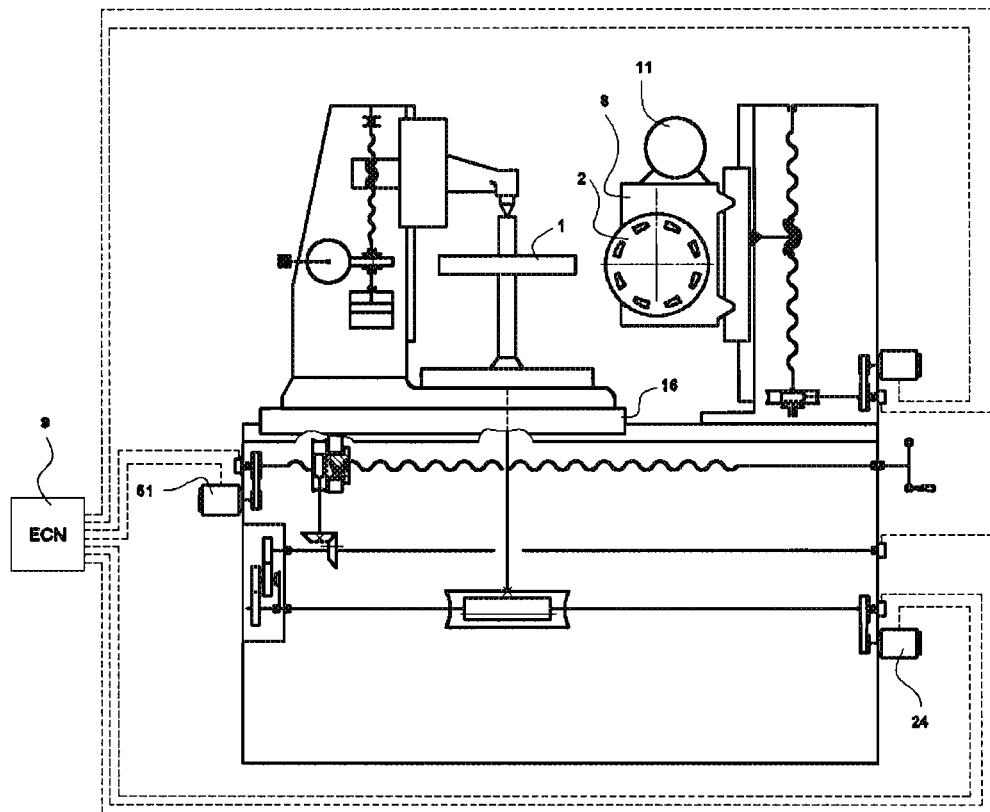

Fig. 4

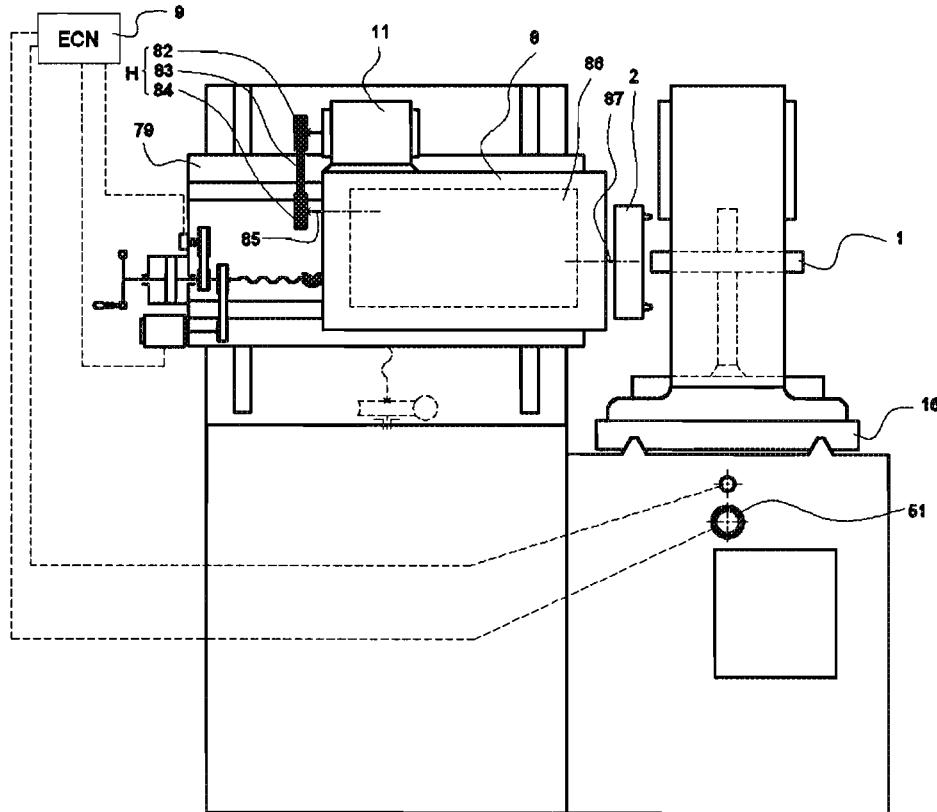

Fig. 5